

Arhiv družboslovnih podatkov

Gradivo vezano na raziskavo

Družbena integracija ukrajinskih beguncev v Sloveniji, 2023

ADP-IDNo: UKRBEG23

DOI: https://doi.org/10.17898/ADP_UKRBEG23_V1

OPIS RAZISKAVE

DRUŽBENA INTEGRACIJA UKRAJINSKIH BEGUNCEV V SLOVENIJI

Od začetka ruske invazije na Ukrajino 24. 2. 2022 je v Slovenijo prispelo več kot 8500 beguncev. Vojna na pragu Evropske unije je sprožila enoten odziv zunanje evropske politike, humanitarnih organizacij in širše javnosti: ukrajinskim beguncem je potrebno zagotoviti zatočišče pred vojno, kar je v pravnem smislu pomenilo aktivacijo instituta začasne zaščite kot instrumenta, ki omogoča hiter humanitarni odziv za skupine preganjanih ljudi. Ukrajinski begunci so postali del razprav tudi v izobraževalnih in znanstveno-raziskovalnih institucijah, pri čemer gre tako za raziskovanje položaja in vsakdanjega življenja beguncev kot tudi za ukrepe vključevanja in delovanja v novi družbi.

Začetki raziskave o integraciji ukrajinskih beguncev v slovensko družbo segajo v čas neposredno po invaziji in takojšnjem begunskem valu iz Ukrajine. V okviru predmeta *Migracije: lokalno-globalne dimenzije* (FDV, nosilka izr. prof. Simona Zavratnik, študijsko leto 2021/2022) smo pripravili osnutek spletne ankete, ki je nastala kot sociološka refleksija in želja po razumevanju odziva nacionalnih politik in osebnih motivacij posameznikov in posameznic za integracijo oziroma vrnitev v Ukrajino. Anketo smo nadgrajevali v raziskovalnem timu na CPS, Centru za prostorsko sociologijo ter v razširjeni ekipi strokovnjakov (ZRC SAZU, Rektorat UL) ter ob sodelovanju relevantnih institucij, zlasti Rdečega križa Slovenije in Urada Vlade Republike Slovenije za podporo in integracijo migrantov.

Anketa je bila namenjena polnoletnim osebam, ki so prišle iz Ukrajine v Slovenijo od 10. 3. 2022. Dostopna je bila od 26. 1. 2023 do 26. 4. 2023. Sestavlja jo 121 vprašanj, tako v ukrajinskem kot v slovenskem jeziku. Prevod iz slovenskega v ukrajinski jezik so omogočili prevajalci iz Rdečega križa Slovenije. Anketa je razdeljena v 4 sklope: pot v Slovenijo, vključevanje v slovensko družbo, potrebe in želje za prihodnost ter demografski podatki. V okviru vključevanja v slovensko družbo je pozornost namenjena ključnim področjem, to je jeziku, izobraževanju, zaposlovanju in bivanju v novi družbi. Sumarnik rezultatov spletne ankete in ankete, pridobljene v pisni obliki, je nastal kot rezultat na projektu »*UL za trajnostno družbo – ULTRA*« - *Sodobna družbena tveganja: begunstvo, demokracija in trajnostni družbeni razvoj.*«

Pri distribuciji ankete so pomagale organizacije, ki neposredno delajo z ukrajinskimi begunci: Urad Vlade republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov, Slovenska filantropija, ADRA, Rdeči križ Slovenije, Slovenska Karitas, Društvo Odnos in Slovensko-ukrajinsko kulturno društvo Ljubljana Kyjiv. Organizacije so povezavo do spletne ankete posredovale

svojim uporabnikom preko različnih elektronskih povezav (elektronska sporočila, Facebook skupine, aplikacija Telegram itd). Največ odziva na anketo je bilo v Facebook skupinah, namenjenih ukrajinskim beguncem. Rdeči križ Slovenije je za pomoč pri distribuciji angažiral tudi svoja območna združenja. Za lokacije, kjer z uporabniki komunicirajo le v živo, smo pripravili letake z opisom raziskave in povezavo do ankete, ki so jo lahko anketiranci uporabili preko svojih elektronskih naprav.

Rezultati ankete omogočajo evalvacijo javnih politik, prav tako nakazujejo preference oseb z začasno zaščito ter prinašajo podatke za nadaljnje strategije na nacionalnem in predvsem na lokalnih nivojih.

Rezultati so bili predstavljeni na dveh javnih dogodkih:

- *Round table on refugee education programmes in higher education*, online, 24. 3. 2023, AGILE project, Simona Zavratnik in Domen Žalac
- *Univerza v času družbenih kriz: integracija ukrajinskih beguncev*, 20. 10. 2023, Slovensko sociološko srečanje 2023, Simona Zavratnik in Anteja Tomašič.

V pripravi sta znanstvena članka v domači in mednarodni reviji.